

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

Datum 9 juli 2018
Betreft Beantwoording vragen over sluiting zoutwinningslocatie Nedmag

Geachte Voorzitter,

Hierbij ontvangt u mijn antwoorden op de door het lid Beckerman (SP) gestelde vragen (ingezonden op 30 april 2018 met kenmerk 2018Z08083) naar aanleiding van het artikel "Nedmag moet zoutwinning belangrijkste locatie afbouwen: lek in put" van RTV Noord.

Eric Wiebes
Minister van Economische Zaken en Klimaat

**Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging**
Directie Energie en Omgeving

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ezk

Ons kenmerk
DGETM-EO / 18141281

Uw kenmerk
2018Z08083

2018Z08083

1

Kent u het bericht dat ook bij het bedrijf Nedmag problemen zijn ontstaan bij de zoutwinning in Tripscompagnie?¹

Antwoord

Ja.

2

Stond deze locatie van dit bedrijf onder verscherpt toezicht van het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM)?

Antwoord

Nee, Nedmag staat niet onder verscherpt toezicht van SodM.

3

Welke gevolgen en mogelijke risico's heeft de geconstateerde lekkage? Welk mogelijk risico heeft de geconstateerde bodemdaling?^{2 3}

Antwoord

Op de locatie waar uit het Tripscompagnie-veld zout wordt gewonnen, is eind april 2018 een plotselinge drukval geconstateerd in drie zoutwinningsputten. Deze drukval is waarschijnlijk veroorzaakt doordat er in de diepe ondergrond op ongeveer 1½ kilometer diepte, een lekkage van pekels en mogelijk dieselolie is opgetreden naar bodemlagen boven de zoutlaag. De lekkage is gestabiliseerd en er wordt op dit moment onder toezicht van SodM onderzoek gedaan door Nedmag naar de oorzaak en mogelijke effecten van de lekkage.

Door zoutwinning vindt bodemdaling plaats. Door de lekkage in de diepe ondergrond en drukkaling in de caverne treedt er versnelde bodemdaling op. Om deze bodemdaling te kunnen monitoren, worden er continu GPS-metingen gedaan. Deze metingen zullen worden gebruikt om inzicht te krijgen in de snelheid van de bodemdaling en de verwachte totale bodemdaling. Door de bodemdaling kan het grondwater relatief hoger komen te staan, waardoor mogelijk aanpassingen door het waterschap nodig zijn om het grondwaterpeil weer op het juiste niveau te brengen. De versnelde bodemdaling veroorzaakt door de lekkage kan dit waterbeheersproces verder versnellen. Bij het afgeven van vergunningen moet het risico op verontreiniging van het grondwater ten allen tijde verwaarloosbaar te zijn. Indien dit niet zo is wordt een vergunning niet afgegeven. Bij het huidige onderzoek naar de mogelijke effecten wordt ook de mogelijkheid van verontreiniging van het grondwater meegenomen.

¹www.rtvnoord.nl/nieuws/193326/Nedmag-moet-zoutwinning-belangrijkste-locatie-afbouwen-lek-in-put

² <https://balkstercourant.nl/gve/2018/04/25/nedmag-sluit-zoutveld-na-lek>

³ Dagblad van het Noorden 26 april 2018, 'Lek in ondergrond klap voor Nedmag'

4

Op welke termijn is volledige beëindiging voorzien, nu Nedmag heeft besloten tot versnelde afbouw van de winning op deze locatie?⁴

Antwoord

Het zoutveld Tripscompagnie is snel na het constateren van het drukverlies gestabiliseerd. Om ondergronds de druk te verlichten, bouwt Nedmag onder toezicht van SodM de zoutwinning uit het zoutveld versneld af. Er wordt geen water meer geïnjecteerd in de ondergrondse zoutlagen. Slechts het zout dat al vermengd is met water wordt nog gewonnen. Daardoor wordt de druk in de cavernes verlaagd waardoor de pekelen en de mogelijke fractie dieselolie minder snel of niet langer de bovenliggende laag ingedrukt worden. De huidige verwachting is dat het afbouwen van de winning uit het zoutveld Tripscompagnie circa anderhalf jaar zal duren.

5

Is de locatie bij Kiel-Windeweer nog steeds in beeld als mogelijke nieuwe winningslocatie? Hebben de geconstateerde problemen bij dit bedrijf gevolgen voor de vergunningverlening voor nieuwe locaties?⁵

Antwoord

In 2016 had Nedmag plannen om binnen de bestaande winningsvergunning op een geheel nieuwe locatie in Kiel-Windeweer haar productie uit te breiden. Deze locatie ligt in de gemeente Midden-Groningen. De gemeente Midden-Groningen (destijds gemeente Hoogezand-Sappemeer) heeft besloten geen medewerking te verlenen aan de planologische inpassing van zoutwinningslocaties in haar gemeente. Zonder deze planologische inpassing kan de locatie niet worden aangelegd.

Verder geldt voor zowel nieuwe als bestaande locaties dat de zoutwinning veilig en verantwoord dient plaats te vinden. De oorzaak en effecten van de ondergrondse lekkage worden nu onderzocht. De resultaten van dit onderzoek zullen worden betrokken bij de vergunningverlening.

6

Welke gevolgen hebben deze problemen bij Tripscompagnie voor de zoutwinning bij Borgercompagnie? Kan de zoutwinning binnen de huidige vergunning worden verhoogd? Kunt u toelichten welke gevolgen de huidige problemen hebben voor lopende vergunningstrajecten?

7

Deelt u de mening dat het ophogen van de winning in Borgercompagnie meer het verplaatsen van het probleem is dan een oplossing, gezien de risico's van

⁴ www.google.nl/amp/s/rtveen.nl/2018/04/26/nedmag-gaat-het-zoutveld-tripscompagnie-sluiten/amp/

⁵ Dagblad van het Noorden 26 april 2018, 'Lek in ondergrond klap voor Nedmag'

zoutwinning voor omgeving en milieu? Bent u bereid de geplande verhoging een halt toe te roepen? Kunt u dit toelichten?

Antwoord 6 en 7

Het onderzoek naar de oorzaak en effecten van de lekkage is nog gaande. Beide locaties vallen onder één omgevingsvergunning en bijbehorend winningsplan. Momenteel zijn er twee aanvragen voor een omgevingsvergunning in behandeling voor de uitbreiding van de locatie Borgercompagnie met twee nieuwe putten. De afgifte van deze vergunningen is aangehouden totdat voldoende duidelijk is dat de oorzaak en de effecten van de lekkage niet leiden tot een andere beoordeling van de gevolgen voor de veiligheid en het milieu dan beschreven in de huidige aanvragen.

8

Kunt u toelichten wat het effect en mogelijke risico's zijn van gestapelde mijnbouw op de overige locaties waar nu wordt gewonnen, met name voor de locatie bij Borgercompagnie?

Antwoord

In de omgeving van de locaties van Nedmag vindt niet alleen zoutwinning plaats, maar ook gaswinning. Een aandachtspunt bij deze gestapelde mijnbouw is de bodemdaling, die zowel kan worden veroorzaakt door gaswinning als door zoutwinning. Door bodemdaling kan schade optreden.

De TU Delft heeft van de Nationaal coördinator Groningen (NCG) opdracht gekregen om onderzoek te doen naar oorzaken van schade in de provincie Groningen. In het onderzoek komen verschillende mogelijke oorzaken aan bod, zoals aardbevingen, bodemdaling en een combinatie daarvan. Dit onderzoek zal in de zomer van 2018 worden afgerond.

9

Bent u bereid een aanvullende risico-analyse op te (laten) stellen over de gevolgen van gestapelde mijnbouw?

Antwoord

Het onderzoek van de TU Delft ziet eveneens op de risico's van gestapelde mijnbouw in deze regio. Mochten de uitkomsten daartoe aanleiding geven, dan zal ik dit inbrengen voor verder onderzoek in het onafhankelijke kennisprogramma effecten mijnbouw (KEM).

10

Erkent u dat de zoutwinningsplannen voor veel onrust zorgen onder inwoners in Groningen, die al zoveel ellende voor de kiezen hebben gekregen als gevolg van de gaswinning? Op welke wijze worden inwoners betrokken bij het verdere proces?

Antwoord

Om de zoutwinning te kunnen voortzetten, is het aanboren van nieuwe zoutlagen nodig. Het voornemen van Nedmag om een nieuwe locatie in Kiel Windeweer aan te leggen, heeft geleid tot het besluit van de gemeente Midden-Groningen om geen medewerking te verlenen. De plannen van Nedmag met betrekking tot de uitbreiding van de bestaande locatie heeft geresulteerd in een groot aantal zienswijzen op de ontwerpomgevingsvergunning. De definitieve vergunning zal pas worden verleend indien onderzoek uitwijst dat de zoutwinning van Nedmag veilig en verantwoord kan plaatsvinden.

Ook wordt onderzocht of de huidige instemming met het winningsplan nog volstaat, of dat een gewijzigd winningsplan is vereist gelet op de versnelde bodemdaling. Indien een nieuw winningsplan is vereist, kan eenieder reageren op een eventueel ontwerpinstemmingsbesluit. Ook zal dan een informatiebijeenkomst worden georganiseerd.

11

Wat gaat er gebeuren met de totale zoutwinning nu er zoveel problemen zijn geconstateerd? Ziet u inmiddels aanleiding deze wijze van zoutwinning te herzien? Zijn er alternatieven voor deze wijze van zoutwinning te bedenken zodat de huidige winning afgebouwd kan worden? Kunt u dit toelichten?

Antwoord

Zoutwinning kan alleen plaatsvinden op locaties waar zoutlagen met de geschikte samenstelling zich in de ondergrond bevinden. De resultaten van het onderzoek naar de oorzaak en de effecten van de lekkage zijn nog niet bekend. Uitgangspunt is dat zoutwinning op een veilig en verantwoorde wijze moet plaatsvinden. Daarbij is van belang dat continue wordt gekeken of er alternatieven of betere beschikbare technieken zijn om de zoutwinning op de meest veilige en verantwoorde wijze uit te voeren.